

1 Mit jelent a végrehajtás a polgári és kereskedelmi ügyekben?

A végrehajtás a bírósági eljárás utolsó szakasza. Magában foglalja annak lehetőségét, hogy a jogosult, akinek javára bírósági határozat született, az illetékes végrehajtó szervtől kérheti, hogy hatáskörén belül és a jogszabályi rendelkezésekkel összhangban végrehajtási cselekményt végezzen a jogosult azon követelése teljesítésének biztosítása érdekében, amelyet az ellenérdekű fél nem fizetett meg önként.

A végrehajtáshoz való jog végrehajtható okirat vagy más okirat meglétéén, valamint ennek alapján egy végrehajtást elrendelő okirat (végrehajtást elrendelő végzés) kibocsátásán alapul.

Végrehajtási cselekményt az alábbiak biztosítására lehet foganatosítani:

- ingó vagyontárgyak zár alá vétele;
- ingatlan zár alá vétele;
- ingatlan értékbecslése és leltározása;
- ingatlan nyilvános árverés útján történő értékesítése;
- letiltás az adós bankszámláján;
- gépjármű lefoglalása;
- újbóli birtokbavétel;
- ingó vagyontárgyak lefoglalása;
- társasági részesedéseket érintő végrehajtás;
- gyermek átadásának végrehajtása;
- a házastársi vagyonnal kapcsolatos végrehajtás.

2 Mely hatóság vagy hatóságok hatáskörébe tartozik a végrehajtás?

A Bulgáriában végrehajtásra illetékes tisztviselők a végrehajtók, akik a következők lehetnek:

- Állami végrehajtók
- Magánvégrehajtók.

A magánvégrehajtók jogállását a magánjogi jogérvényesítésről szóló törvény (Zakon za chastnoto sadebno izpalnenie [a továbbiakban: ZChSI]) szabályozza. A jogszabályban szereplő fogalom meghatározás szerint a magánvégrehajtó olyan tisztviselő, akit az állam felhatalmazott a magánjogi kötelezettségeken alapuló követelések behajtására.

3 Milyen feltételekkel bocsátható ki a végrehajtható jogcím vagy határozat?

3.1 Az eljárás

A polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 404. cikke alapján végrehajtási eljárás a következők alapján indulhat:

jogerős ítéletek és határozatok; fellebbeviteli bíróságok ítéletei; végrehajtható okiratok; bírósági egyezségek; végrehajtható ítéletek és végzések, vagy olyan ítéletek és végzések, amelyeket előzetesen vagy azonnali hatállyal végrehajthatónak nyilvánítanak; valamint választottbírósági határozatok és az ilyen bíróságok által jóváhagyott egyezségek;

külföldön hozott ítéletek, aktusok és bírósági egyezségek, amelyek Bulgáriában külön eljárás nélkül végrehajthatók;

külföldön hozott ítéletek, aktusok és bírósági egyezségek, valamint külföldön hozott választottbírósági döntések és jóváhagyott egyezségek, amelyeket Bulgáriában végrehajthatónak nyilvánítanak.

A polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 405. cikke szerint a végrehajtási végzést írásbeli kérelem alapján hozzák meg, és annak másolatát nem kell kézbesíteni az adósnak.

A polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 405. cikkének (2) bekezdése alapján a következő bíróságok rendelkeznek hatáskörrel a kérelem elbírálására:

- a polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 404. cikkének (1) bekezdése szerinti esetekben az a bíróság, amely első fokon elbírálta az ügyet vagy kiállította a végrehajtható okiratot, és amennyiben a döntés azonnal végrehajtható, az ítéletet hozó vagy a végrehajtható okiratot kiállító bíróság;
- a polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 404. cikkének (2) és (3) bekezdése szerinti esetekben a végrehajtás engedélyezésére hatáskörrel rendelkező bíróság;

a belföldi választottbíróságok által hozott ítéletek és az ilyen bíróságok által a választottbírósági eljárásokban jóváhagyott egyezségek tekintetében a szófiai városi bíróság (Sofiyski Gradski Sad).

A végrehajtható okirat kibocsátása iránti kérelmet elutasító vagy jóváhagyó határozattal szemben két héten belül fellebbezés nyújtható be (a polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 407. cikke).

A nemzeti jogszabályi rendelkezések szerint a végrehajtható okirat kibocsátása iránti kérelem benyújtására nem vonatkoznak különleges előírások.

A végrehajtási költségekre a magánjogi jogérvényesítésről szóló törvényben (hivatalos közlöny, 35/2006. sz.) szereplő díj- és költségábrázat az irányadó. A végrehajtható okirat kiállításának költségeit az a fél viseli, akinek a javára a végrehajtható okirat kiállításra került.

3.2 A főbb feltételek

A végrehajtási eljárás a magánvégrehajtóval vagy állami végrehajtóval rendelkező peres fél által benyújtott írásbeli kérelem alapján indul, amelyhez csatolni kell a végrehajtható okiratot vagy az egyéb végrehajtható bírósági határozatot. A kérelemnek tartalmaznia kell az előnyben részesített végrehajtási módot, amely az eljárás során módosítható (a polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 426. cikke).

A végrehajtás elrendelése iránti kérelmet ahhoz a végrehajtóhoz kell benyújtani, akinek a működési területén a végrehajtás által érintett vagyontárgy, vagy az adós bejegyzett székhelye (amennyiben a végrehajtás követelésekre irányul) található, vagy ahol az adós tevésségre vagy nem tevésségre kötelezett, vagy a hitelező illetve az adós állandó lakóhelye található (a hitelező választása szerint) (ha a végrehajtás tartásdíj behajtására irányul).

A végrehajtó köteles az adóst írásban felhívni, hogy a követelést önként teljesítse, amely felhívásnak az adós a felhívás kézhezvételétől számított két héten belül köteles eleget tenni. A felhívás figyelmezteti az adóst, hogy a teljesítés elmaradása végrehajtást eredményes. A felhívásnak tartalmaznia kell az

érvényesíthető letiltásokat és megelőzési célú zárlatokat, és ahhoz mellékelni kell a végrehajtható bírósági határozat egy példányát. Az adós önkéntes teljesítésre való felhívásakor a végrehajtónak meg kell jelölnie azt a dátumot, amikor a vagyontárgyat felveszik, és amennyiben a végrehajtás ingatlanra vonatkozik, értesítenie kell az ingatlan-nyilvántartást a zárolásról.

A hitelező megbízása alapján a magánvégrehajtó a következő cselekményeket végezheti a végrehajtási eljárással kapcsolatban: megvizsgálhatja az adós vagyoni helyzetét, kereséseket végezhet nyilvántartásokban, okiratokat és iratokat stb. szerezhet be, meghatározhatja a végrehajtás módját, és őrzésbe veheti a tételes vagyontárgyakat.

A végrehajtó nyilvántartást készít az általa hozott vagy végrehajtott intézkedésekről.

Amennyiben a végrehajtás eredeti módját megváltoztatják, a végrehajtónak a polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 428. cikkével összhangban írásban értesítenie kell az adóst a változásról.

Ha a végrehajtási eljárás megindulása után az adósnak nincs nyilvántartásba vett állandó lakóhelye vagy tartózkodási helye, az eljáró bíró a hitelező indítványára köteles eseti képviselőt kijelölni az adós részére (a polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 430. cikke).

4 A végrehajtási intézkedések tárgya és jellege

4.1 Milyen típusú vagyontárgyakra vonatkozhat a végrehajtás?

Végrehajtási intézkedés az adós következő vagyontárgyaival szemben hozható:

ingó vagyon;

munkából származó jövedelem;

ingatlanból származó jövedelem, beleértve a járadékokat, bérbeadásból származó jövedelmet stb.;

bankszámlák;

ingatlan;

kereskedelmi vállalkozások által kibocsátott részvények és kötvények;

közös tulajdonban lévő ingó és ingatlan vagyontárgyak, vagy házassági közös vagyonba tartozó ingó és ingatlan vagyontárgyak.

A polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 442. cikke szerint a hitelező végrehajtást foganatosíthat az adós tulajdonában lévő vagy felé fennálló bármely tárgyi dologgal vagy követeléssel szemben.

A végrehajtó által elrendelt biztosítási intézkedéseknek és a végrehajtás alkalmazott módjának arányosnak kell lennie a kötelelem összegével. Amennyiben a biztosítási intézkedések nem arányosak, a végrehajtónak azokat fel kell oldania.

A polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 444. cikke tartalmazza a következő lefoglalás alól mentes vagyontárgyak (azaz amelyek ellen nem lehet végrehajtási intézkedést lefolytatni) felsorolását:

a minisztertanács (Ministerski savet) által elfogadott jegyzéken szereplő, az adós és családja szokásos használatára szolgáló tárgyi dolgok;

az az élelmiszer, amelyre az adósnak és családjának egy hónapig, mezőgazdasági termelők esetében az új termés betakarításáig szüksége van, vagy ami annak más mezőgazdasági termékben megfelel;

a fűtésre, fűzésre és világításra három hónapig elegendő tüzelőanyag;

az adós szakmájának vagy foglalkozásának folytatásához szükséges berendezések és felszerelések;

az adós tulajdonában lévő földterület egy része (legfeljebb 0,5 ha szőlőültetvények és egyéb földterületek esetében és legfeljebb 3 ha általános célú terület esetében, valamint a vetéshez használt gépek és eszközök, műtrágyák, növényvédő szerek és egyévi vetéshez elegendő vetőmag);

az állattenyésztők számára a szükséges jószág, mégpedig két munkavégzésre használt marha, egy tehén, öt juh és kecske, tíz méhkaptár és szárnyas, valamint a takarmányozásukhoz a következő betakarításig vagy azon időpontig szükséges takarmány, amíg az állatállományt kihajtják a legelőre;

az adós tulajdonában lévő lakás, ha az adósnak és családtagjainak nincs más lakása, függetlenül attól, hogy az adott lakás a lakóhelyüknek minősül-e. Ha a lakás meghaladja az adós és családja lakhatási szükségleteit, a minisztertanács által elfogadott rendeletben meghatározottak szerint annak egy részét értékesítik, amennyiben a tulajdonról szóló törvény (Zakon za sobstvenostta) 39. cikkének (2) bekezdésében foglalt feltételek teljesülnek; jogszabályban kifejezetten meghatározott egyéb tárgyi dolgok és követelések, amelyekkel szemben nem foganatosítható végrehajtás.

4.2 Milyen következménnyel járnak a végrehajtási intézkedések?

Az adós önkéntes teljesítésre való felhívásakor a végrehajtónak meg kell jelölnie azt a dátumot, amikor a vagyontárgyat felveszik, és amennyiben a végrehajtás ingatlanra vonatkozik, értesítenie kell az ingatlan-nyilvántartást a zárolásról.

Leltárt kell készíteni az ingóságok lefoglalása vagy zár alá vétele céljából.

A megelőzési célú zárlat vagy letiltás a következő joghatásokat váltja ki az adóssal szemben:

A letiltási vagy zárolási végzés jogerőre emelkedésének napjától az adós nem rendelkezhet a követelés vagy az (ingó vagy ingatlan) vagyon felett, és nem változtathatja meg, károsíthatja vagy semmisítheti meg a letiltott vagy zárolt vagyontárgyat. Az önkéntes teljesítésre felhívó levél kézbesítésével válnak jogerőssé a joghatások az adóssal szemben.

A letiltási vagy zárolási végzés a következő joghatásokat váltja ki a hitelezővel szemben:

A polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 452. cikkének (1) bekezdése szerint a letiltási végzés hatálya alá tartozó ingó vagyon vagy követelések feletti rendelkezés a hitelezővel és bármely hitelezőtárral szemben érvénytelen, kivéve, ha a kedvezményezett hivatkozhat a tulajdonról szóló törvény 78. cikkére. Ez utóbbi rendelkezés úgy szól, hogy az a fél, aki ingó vagyon vagy bemutatóra szóló értékpapírok birtokát ellenérték ellenében jogszerűen megszerzi – abban az esetben is, ha a birtokot nem a tulajdonostól szerezték meg, anélkül, hogy erről a tényről a kedvezményezett tudott volna – megszerzi a tulajdonjogot is, kivéve, ha a tulajdonjog átruházásához tulajdoni lapra vagy az ügyletben részt vevő felek aláírásának közjegyző általi hitelesítésére van szükség. Ugyanez a szabály vonatkozik az ingó vagyonnal kapcsolatos egyéb jogok megszerzésére is.

Amennyiben ingatlanl szemben foganatosítanak végrehajtási cselekményt, kizárólag a megelőzési célú zárlat nyilvántartásba vételét követő rendelkezési ügylet érvénytelen (a polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 452. cikkének (2) bekezdése).

4.3 Meddig érvényesek ezek az intézkedések?

Nincs olyan rendelkezés a nemzeti jogban, amely határidőket szabna a végrehajtási cselekmények tekintetében. Ennek az az oka, hogy a végrehajtás végső célja a követelés teljesítése. Ennélfogva a végrehajtási cselekmények az eljárás végéig érvényesek.

5 Van-e lehetőség az ilyen intézkedést engedélyező határozat elleni fellebbezésre?

A rendelkezésre álló jogorvoslatokra vonatkozó szabályokat a polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 39. fejezetének I. és II. szakasza tartalmazza.

A hitelező fellebbezést nyújthat be a következőkkel szemben:

ha a végrehajtó elutasítja egy adott végrehajtási cselekmény elvégzését,

ha a végrehajtó elutasítja, hogy a végrehajtás alatt álló vagyontárgyra vonatkozóan új értékmegállapítást végezzen; valamint a végrehajtás felfüggesztése, megszüntetése és befejezése.

Az adós fellebbezést nyújthat be a következőkkel szemben:

a végrehajtónak az adóst pénzbüntetésre kötelező végzése;

az adós által lefoglalás alól mentesnek ítélt vagyontárgyon végrehajtási cselekmény végzése;
ingó vagyontárgy lefoglalása vagy az adós kilakoltatása egy ingatlanból, amennyiben az adóst nem értesítették megfelelően a végrehajtásról;
ha a végrehajtó elutasítja, hogy a végrehajtás alatt álló vagyontárgyra vonatkozóan új értékmegállapítást végezzen;
harmadik fél őrzőként történő kijelölése;
a végrehajtás felfüggesztésének, megszüntetésének vagy befejezésének végrehajtó általi megtagadása; valamint
a végrehajtási költségek.

Harmadik személy (aki nem vesz részt a végrehajtási eljárásban) kizárólag akkor nyújthat be fellebbezést, ha a letiltást, megelőzési célú zárlatot vagy átadást elrendelő végzés időpontjában a birtokában levő dologra vezettek végrehajtást.

Harmadik személy kizárólag akkor fellebbezhet az ingatlan birtokbavétele ellen, ha az adott ingatlan a birtokában volt a végrehajtandó ítélettel elbírált kereset megindítása előtt (a polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 435. cikke).

Amennyiben nyilvános árverést tartanak, a tulajdonjogról rendelkező határozattal szemben fellebbezhet az a fél, aki legkésőbb az árverés utolsó napján előleget helyezett letétbe; az a hitelező, aki ajánlatot tett az árverésen, de nem kellett letétbe helyeznie előleget; és az adós azon az alapon, hogy az árverést nem jogszerűen folytatták le, vagy a vagyontárgyat nem a legmagasabb ajánlatot tevő ajánlattevőnek ítélték oda.

A polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 436. cikke szerint a fellebbezést a megtámadott cselekmény időpontjától számított egy héten belül kell benyújtani, amennyiben a fél jelen volt a cselekmény elvégzésénél, vagy megidéztek őt az azon való részvételre, minden más esetben az arról való értesítés időpontjától számított egy héten belül. A fellebbezést a végrehajtás helye szerint illetékes regionális bíróság mellett működő végrehajtónál kell benyújtani. Fellebbezés esetén a végrehajtónak indokolnia kell a megtámadott cselekményt.

A fellebbezéseket – a harmadik személyek kérelmeinek kivételével – zárt ülésen kell elbírálni. Amennyiben harmadik személy nyújtott be fellebbezést, a kérelmet nyilvános ülésen kell elbírálni, és a végrehajtási eljárásban részt vevő valamennyi felet meg kell idézni. A fellebbezést egy hónapon belül kell elbírálni.

A fellebbezés benyújtása nem eredményezi a végrehajtási eljárás felfüggesztését, de a bíróság felfüggesztheti az eljárást a kérelemben foglalt jogalapok tárgyában történő döntéshozatalig. Az eljárás felfüggesztéséről a végrehajtót haladéktalanul értesíteni kell (a polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 438. cikke).

6 Vonatkoznak-e a végrehajtásra korlátozások, például az adósok védelméhez kapcsolódó korlátok vagy határidők?

A polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 432. cikke határozza meg azokat az eseteket, amelyekben a bíróság a hitelező kérelmére jogszerűen felfüggesztheti a végrehajtási eljárást.

A polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 433. cikke (1) bekezdésének 8. pontja értelmében ha a hitelező két évig nem kezdeményezi a végrehajtási cselekmények elvégzését, a végrehajtó megszünteti a végrehajtási eljárást. E szabály alól a tartási ügyek képezik az egyetlen kivételt.

Ez a webhely az [Európa Önökért](#) portál része.

Örömmel vesszük [visszajelzését](#) arról, hogy hasznosnak találta-e az oldalon szereplő információkat.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Utolsó frissítés: 16/02/2022

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.